

Aan
Van
Via
Kopie aan
Afgestemd met

R
Beschermt persoonlijke levenssfeer
M,
Beschermt persoonlijke levenssfeer

TER BESLISSING

Datum
26 februari 2024
Onze Referentie
2024Z01283/2024D03622

Opgesteld door
Beschermt persoonlijke levenssfeer

Uiterlijk bij
Uiterlijk 27 februari bij R

Plandatum/Deadline Kamer
28 februari 2024

nota

Verzoek aan R inzake reactie op brief Stop Wapenhandel en meerdere organisaties m.b.t. maatregelen ter bevordering van Europese defensiesamenwerking en verdere Europese convergentie van het wapenexportbeleid d.d. 14 juli 2023

Aanleiding

Het verzoek van de vaste commissie Buitenlandse Handel en Ontwikkelings-samenwerking om een reactie op een brief die de commissie ontving van enkele NGO's; te ontvangen ruim voorafgaand aan het CD wapenexportbeleid van 29 februari.

Geadviseerd besluit

Uw akkoord met verzending van bijgaande brief aan de vaste commissie Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

Kernpunten

- Stop Wapenhandel, PAX, WO=MEN en Oxfam Novib richtten een brief aan de Kamer naar aanleiding van de Kamerbrief over aanpassingen van het wapenexportbeleid van 14 juli 2023 (Kamerstuk 22054-395, zie bijlage 1).
- Stop Wapenhandel c.s. roepen de Kamer op z.s.m. bij de regering te pleiten voor:
 - 1) hervatting van het PoD-beleid en;
 - 2) het inrichten van *“een daadwerkelijk restrictief, transparant en zorgvuldig wapenexportbeleid, dat voorkomt dat wapens worden gebruikt voor het plegen of faciliteren van ernstige schendingen van internationaal humanitair recht of van mensenrechten, en derhalve dat Nederland niet aansluit bij het Verdrag”*.
- In uw reactie volgt u de Kamerbrief van juli 2023 en:
 - 1) zet u het belang uiteen van Nederlandse deelname aan het verdrag inzake exportcontrole in het defensiedomein (het verdrag), gaat u;
 - 2) gaat u in op de punten van zorg van de brieverschrijvers en;
 - 3) licht u toe waarom het kabinet vasthoudt aan de afschaffing van de *presumption of denial* (PoD).

Toelichting

Datum

26 februari 2024

Onze Referentie

2024Z01283/2024D03622

- Stop Wapenhandel c.s. uiten zorgen over het volgende:
 - De gevolgen van PoD-afschaffing en toetreding tot het verdrag. De briefschrijvers stellen dat gepresenteerde maatregelen het wapenexportbeleid "uithollen".
 - Het verdrag zou leiden tot "uitbesteding" van exportcontrole aan verdragspartners met een grotere defensie-industrie. Dit zou leiden tot een verlaging van de mate van exportcontrole. Als voorbeelden noemen de briefschrijvers de houding van Frankrijk en Spanje t.o.v. KSA en VAE en die van Duitsland t.o.v. Israël.
 - Onder het verdrag wordt de definitieve toets op de uitvoer van het eindproduct gelaten aan de hoofdaannemer (in een van de verdragslanden) waardoor de Kamer pas laat of helemaal niet zou worden geïnformeerd.
 - De terughoudendheid die het kabinet t.o.v. de noodremprocedure wil betrachten.
 - Het feit dat alleen *direct nationaal belang* en *ationale veiligheid* legitieme factoren zijn in het invoeren van de noodremprocedure.
- Over de PoD stellen de briefschrijvers dat deze zonder duidelijke inhoudelijke onderbouwing is afgeschaft.
- In uw reactie wijkt u niet af van de Kamerbrief van juli 2023. Samengevat omvat uw reactie de volgende elementen:
 - *Belang van NL deelname aan het verdrag* | u zet kort de internationale veiligheidsconstellatie uiteen die vraagt om investeringen in nationale en Europese veiligheid. Verdere samenwerking tussen de Europese defensie-industrieën maakt daar deel vanuit en verdragstoetreding levert daar een bijdrage aan.
 - *Waarborgen in het verdrag* | u licht het vertrouwensprincipe (allen gebonden aan dezelfde normatieve kaders) en de ruime mogelijkheid voor tijdige onderlinge consultatie toe en staat stil bij de wijze waarop dit aan NL invloed geeft op exporttransacties van gezamenlijk geproduceerde goederen. De brief zet eveneens de "noodremprocedure" uiteen.
 - *Transparantie en parlementaire controle* | u licht onder verwijzing naar de Kamerbrief "maatregelen ter bevordering van Europese defensiesamenwerking" (juli 2023) toe dat de Tweede Kamer na verdragstoetreding conform gebruikelijke procedures wordt geïnformeerd over wapenexporten.
 - *Reflectie op afschaffing Presumption of Denial-beleid* | u wijst op de onderbouwing in de Kamerbrief uit juli 2023.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.